

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Split

KLASA: 041-01/24-03/36

URBROJ: 613-19-24-9

Split, 13. studenoga 2024.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

Željko Kerum –
Hrvatska građanska
stranka
za 2023.

S A D R Ž A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Sustav unutarnjih kontrola	5
	Planiranje	6
	Financijski izvještaji	6
III.	REVIZIJA ZA 2023.	13
	Ciljevi i područja revizije	13
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	13
	Metode i postupci revizije	14
	Nalaz za 2023.	15
	Provedba naloga i preporuka	21

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Željka Keruma – Hrvatske građanske stranke (dalje u tekstu: Stranka) za 2023.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2023. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostaoni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- U poslovnim knjigama nisu evidentirana ni u financijskim izvještajima iskazana potraživanja od Općine Marina za redovno godišnje financiranje Stranke za 2021., u visini utvrđenoj općinskom odlukom za 2021., u iznosu od 398,17 eura.

Popis imovine i obveza nije obavljen u skladu s propisima (nije utvrđeno stanje imovine i obveza, niti je knjigovodstveno stanje usklađeno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom). Potraživanja u iznosu od 22.458,53 eura popisana su prema osnovnim računima glavne knjige, a nisu popisana pojedinačno prema iznosima potraživanja i pojedinačnim dužnicima. Obveze u iznosu od 43.407,74 eura popisane su prema osnovnim računima glavne knjige, a nisu popisane pojedinačno prema iznosima obveza i pojedinačnim vjerovnicima. Novac u blagajni u iznosu od 1.230,45 eura popisan je u ukupnom iznosu prema podacima iz glavne knjige te se ne može potvrditi je li novac u blagajni stvarno pobjrojan. (točka 3. Nalaza)

- Bilješke uz finansijske izvještaje za 2023. nisu potpune. Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima ne sadrže razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja prihoda i rashoda u odnosu na ostvarenje prethodne godine (vrijednosno značajnija odstupanja odnose se na prihode od dobrovoljnih priloga (donacije), koji su ostvareni manje za 3.289,78 eura ili 75,7 % te ukupne rashode koji su ostvareni manje za 43.720,68 eura ili 67,4 % u odnosu na prethodnu godinu). Bilješke uz Bilancu ne sadrže pregled stanja i roka dospijeća primljenog zajma od fizičke osobe, iako Stranka u Bilanci koncem 2023. ima iskazane obveze za kredite i zajmove u iznosu od 2.536,06 eura. (točka 4. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2023. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavљу III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostačni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti finansijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja finansijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li finansijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u finansijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostaone i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu finansijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavljju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je osnovana na osnivačkoj Skupštini održanoj u rujnu 2009. U Registar političkih stranaka upisana je pod nazivom Hrvatska građanska stranka, a od rujna 2015. nakon izvršene promjene upisana je i djeluje pod nazivom Željko Kerum – Hrvatska građanska stranka. Sjedište Stranke je Obala hrvatskog narodnog preporoda 5, Split.

Djelokrug, ciljevi i način djelovanja Stranke određeni su Programom i Statutom.

Program Stranke donesen je na Skupštini u rujnu 2009. Temeljna zadaća Stranke je zalaganje za najviše standarde u zaštiti, razvoju i promicanju ljudskih i građanskih prava svakog pojedinca, zagovaranje slobodnog tržišta, stvaranje uvjeta za društvo ujednačenih prilika, davanje većih ovlasti i odgovornosti mladima unutar društva te zalaganje za besplatno kvalitetno obrazovanje, zdravstvenu zaštitu i socijalnu politiku usmjerenu prvenstveno na dobro i zdravstveno najosjetljivije društvene grupe.

Statutom Stranke (iz rujna 2015.) utvrđeni su naziv, sjedište, znak Stranke, zastupanje, ciljevi, način djelovanja, članstvo, ustrojstveni oblici, tijela upravljanja, financiranje te prestanak djelovanja Stranke.

Stranka je jedinstvena politička organizacija ustrojena na teritorijalnom načelu (osim središnjice nema ustrojene druge organizacijske jedinice). Članom Stranke može postati svaki punoljetni poslovno sposoban državljanin Republike Hrvatske koji prihvata Statut i Program Stranke. Članom se postaje potpisom pristupnice i upisom u Registar članova. Stranka može imati i počasne članove, o čemu odluku donosi Predsjednik Stranke.

Tijela Stranke su: Skupština, Predsjedništvo, Predsjednik i Tajništvo. Mandat članova tijela je pet godina.

Skupština je najviše tijelo upravljanja Strankom, a čine je svi članovi Predsjedništva, zastupnici u Hrvatskom saboru, župani, gradonačelnici i svi dužnosnici Vlade Republike Hrvatske koji su članovi Stranke te članovi Stranke koje, tajnim glasovanjem na unutarstranačkim izborima, izaberu svi članovi Stranke. Redovita izborna skupština održava se svakih pet godina, a izvanredna po potrebi. Skupština utvrđuje temeljna načela politike Stranke, donosi Program i Statut, bira i razrješava tijela Stranke te donosi poslovnik o svome radu i druge opće akte po potrebi u skladu sa Statutom.

Predsjedništvo je izvršno i upravno tijelo koje čine Predsjednik, potpredsjednici te drugi članovi izabrani na Skupštini. Predsjedništvo provodi odluke Skupštine i odlučuje o bitnim političkim pitanjima, određuje način finansijskog i marketinškoga dijela Stranke, donosi odluke o osnivanju organizacija Stranke, brine se o izvršenju i provedbi odluka Skupštine, upravlja imovinom Stranke, podnosi izvješće Skupštini o cijelokupnom radu Stranke, utvrđuje odgovornost članova Stranke pri kršenju stranačke stege i odlučuje o isključenju i drugim sankcijama za članove Stranke, usvaja finansijske planove i završne račune te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom i drugim aktima Stranke.

Predsjednik predstavlja, zastupa i rukovodi Strankom, vodi politiku u skladu s odlukama Skupštine i Predsjedništva, brine se o izvršavanju odluka Skupštine i Predsjedništva, predlaže kandidate za zastupnike u Hrvatski sabor, brine se o imovini Stranke te obavlja i druge dužnosti utvrđene zakonom, Statutom i odlukama tijela Stranke. U radu mu pomažu dva potpredsjednika. Predsjednik Stranke u 2023. i u vrijeme obavljanja revizije (srpanj 2024.) je Željko Kerum.

Tajništvo je izvršno operativno tijelo koje vodi Registar članova te organizira administrativno-tehničke poslove za potrebe Stranke. Glavni tajnik, ako je imenovan, koordinira rad tijela Stranke te se brine o izvršenju odluka Predsjedništva. U 2023. te do vremena obavljanja revizije (srpanj 2024.) Stranka nije imenovala glavnog tajnika.

Osim Statuta i Programa Stranke, u rujnu 2014. donesen je Etički kodeks; u ožujku 2017. Pravilnik o radu; u siječnju 2019. Pravilnik o sistematizaciji radnih mesta s koeficijentom složenosti poslova te u siječnju 2022. Procedure o provođenju mjera podmirenja obveza, Procedure o provođenju mjera naplate potraživanja i Procedure o blagajničkom poslovanju.

Poslove vođenja poslovnih knjiga te sastavljanja finansijskih izvještaja za Stranku obavlja knjigovodstveni servis na temelju zaključenog ugovora o obavljanju računovodstvenih poslova iz ožujka 2018. i dodatka ugovoru iz siječnja 2020.

Do 3. siječnja 2023. Stranka je imala jednu zaposlenicu, a koncem 2023. nema zaposlenika.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članka 3. Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog finansijskog upravljanja i kontrole te načelu javnosti i transparentnosti; finansijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljujući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Stranka je unutarnjim aktima uredila poslovne procese u vezi sa zaprimanjem i ovjerom finansijske dokumentacije te odobravanjem i izvršavanjem plaćanja. Knjigovodstvene isprave na temelju kojih su poslovni događaji evidentirani u poslovnim knjigama kontrolirala je i ovjerila potpisom ovlaštena osoba. Postupci u vezi s naplatom potraživanja, podmirivanjem obveza te blagajničkim poslovanjem utvrđeni su Procedurom o poduzimanju mjera naplate potraživanja, Procedurom o poduzimanju mjera za podmirenje obveza i Procedurom o blagajničkom poslovanju. Statutom je, između ostalog, utvrđeno da materijalno i finansijsko poslovanje vodi Predsjedništvo, a o izvršenju odluka Predsjedništva brinu se Predsjednik i glavni tajnik koji do vremena obavljanja revizije (srpanj 2024.) nije imenovan.

Etičkim kodeksom Stranke utvrđena su etička načela i pravila ponašanja članova Stranke, obveze i zabrane članova te sukob interesa. Etičkim kodeksom također je utvrđeno da su članovi Stranke dužni pridržavati se općih akata Stranke, provoditi odluke tijela te odbiti darove i druga pogodovanja, u skladu s odredbama zakona koji uređuje sprječavanje sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti. Propisana etička načela odnose se na djelovanje u svrhu općeg dobra, savjesno, odgovorno i predano ponašanje te promicanje načela poštenja, poštovanja, istinitosti, pravednosti i domoljublja. Također, uređeno je postupanje u slučaju povrede načela utvrđenih Etičkim kodeksom (u 2023. nije bilo povreda navedenih načela).

Na svojoj mrežnoj stranici te društvenim mrežama Facebook i Instagram Stranka je uspostavila odgovarajući način unutarnje i vanjske komunikacije te objavljivanja podataka o svom poslovanju. Na mrežnoj stranici Stranke objavljeni su, između ostalog, Statut, programski i planski dokumenti, godišnji program rada i finansijski plan, izvješća o primljenim donacijama, Etički kodeks te drugi dokumenti.

Planiranje

Finansijski plan i Godišnji program rada za 2023. doneseni su i usvojeni na sjednici Predsjedništva Stranke održanoj u prosincu 2022.

Finansijski plan sadrži plan prihoda i rashoda, rezultat poslovanja te obrazloženje finansijskog plana (poveznica s godišnjim programom rada), ali ne i plan zaduživanja i otplata (ni najviši iznos do kojega se neprofitna organizacija može jednokratno zadužiti). Finansijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 74.768,00 eura, rashodi u iznosu od 39.427,00 eura te višak prihoda iznosi 35.341,00 eura. Planirano je pokriće manjka prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 35.252,00 eura te planirani višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 89,00 eura. Planirani prihodi odnose se na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 48.768,00 eura i prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 26.000,00 eura. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 38.241,00 eura (rashodi za usluge 35.801,00 euro, rashodi za materijal i energiju 515,00 eura te ostali nespomenuti rashodi 1.260,00 eura), rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 664,00 eura i finansijske rashode u iznosu od 522,00 eura (pojedine stavke rashoda iz finansijskog plana pogrešno su zbrojene).

Godišnjim programom rada planirane su aktivnosti Stranke za 2023. te su za provođenje aktivnosti utvrđena sredstva u iznosu od 39.427,00 eura. Planirane aktivnosti odnose se na organizaciju Stranke (održavanje sastanaka Predsjedništva, donošenje odluka i ostalih akata u vezi s jačanjem unutarstranačke komunikacije i organizacija internih sastanaka), edukacije članova Stranke o političkom djelovanju i aktivnostima, komunikaciju i promociju Stranke (unaprjeđenje komunikacije s javnošću putem društvenih mreža, medija i konferencija), obavljanje redovne djelatnosti te na pomoći udrugama i građanima. Vrijednosno značajnija sredstva planirana su za obavljanje redovne djelatnosti u iznosu od 18.692,00 eura te komunikaciju i promociju Stranke u iznosu od 13.406,00 eura.

Finansijski izvještaji

Stranka je obvezna voditi poslovne knjige, kao i sastavljati finansijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne novine 29/19 i 98/19) te prema propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2023. sastavljeni su sljedeći finansijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz Bilancu.

Navedeni finansijski izvještaji s prilozima (Godišnji program rada i Finansijski plan za 2024. te Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2023.) dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva (Godišnji program rada i Finansijski plan za 2023. dostavljeni su i objavljeni uz finansijske izvještaje za prethodnu godinu). Podaci iskazani u finansijskim izvještajima istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 47.081,09 eura, što je 6.046,39 eura ili 11,4 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 27.686,91 euro ili 37,0 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u eurima

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	48.767,67	46.010,88	94,3
2.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	4.344,41	1.054,63	24,3
3.	Drugi prihodi	15,40	15,58	101,2
	Ukupni prihodi	53.127,48	47.081,09	88,6

Vrijednosno najznačajniji udjel imaju prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 46.010,88 eura ili 97,7 % ukupnih prihoda. Svi drugi prihodi (od dobrovoljnih priloga/donacija i drugi prihodi) ostvareni su u iznosu od 1.070,21 euro ili 2,3 % ukupnih prihoda. Prihodi od članarina i članskih doprinosa nisu ostvareni jer su, prema Odluci Predsjedništva Stranke iz studenoga 2009., članovi Stranke oslobođeni plaćanja članarine.

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno najznačajnije smanjenje prihoda odnosi se na prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 3.289,78 eura ili 75,7 % (najvećim dijelom jer u 2023. nisu primljeni dobrovoljni prilozi od građana i kućanstava).

- Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 46.010,88 eura. Odnose se na prihode za redovno godišnje financiranje Stranke iz proračuna Splitsko-dalmatinske županije u iznosu od 22.780,80 eura, proračuna Grada Splita u iznosu od 22.565,08 eura i proračuna Općine Marina u iznosu od 665,00 eura. Prihodi su ostvareni na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna.

Prema odredbi članka 6., stavka 2. i članka 7., stavka 1. navedenog Zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora do bilo mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici; sredstva se raspoređuju na način da se utvrdi jednak iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerne broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave.

Na lokalnim izborima održanim u svibnju 2021. Stranka je osvojila ukupno devet vijećničkih mjesta (u Županijskoj skupštini Splitsko-dalmatinske županije četiri vijećnička mjesta, Gradskom vijeću Grada Splita četiri vijećnička mjesta te u Općinskom vijeću Općine Marina jedno vijećničko mjesto). Nakon održanih prijevremenih izbora za članove Gradskog vijeća Grada Splita u lipnju 2022., Stranka ima dva vijećnika u Gradskom vijeću Grada Splita.

Iz proračuna Splitsko-dalmatinske županije sredstva za redovno godišnje financiranje Stranke doznačena su u iznosu od 22.780,80 eura, u skladu s Odlukom o raspoređivanju sredstava za redovito godišnje financiranje političkih stranaka zastupljenih u Županijskoj skupštini Splitsko-dalmatinske županije za 2023. (koju je u veljači 2023. donijela Županijska skupština Splitsko-dalmatinske županije). Prema navedenoj Odluci, visina naknade iznosi 497,20 eura po vijećnici odnosno 452,00 eura po vijećniku, mjesечно.

Sredstva iz proračuna Grada Splita u iznosu od 22.565,08 eura doznačena su na račun Stranke u skladu s Odlukom o raspoređivanju sredstava iz proračuna Grada Splita za financiranje političkih stranaka zastupljenih u Gradskom vijeću Grada Splita od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. Prema navedenoj Odluci, visina naknade iznosi 993,36 eura po vijećnici odnosno 903,05 eura po vijećniku, mjesечно.

Iz proračuna Općine Marina sredstva za redovno godišnje financiranje doznačena su u iznosu od 665,00 eura, u skladu s Odlukom o raspoređivanju sredstava proračuna Općine Marina za financiranje političkih stranaka i članova/ca Općinskog vijeća Općine Marina izabranih na kandidacijskim listama grupe birača (nezavisni vijećnici) za 2023. (koju je u prosincu 2022. donijelo Općinsko vijeće Općine Marina). Prema navedenoj Odluci, godišnji iznos sredstava koji pripada pojedinoj političkoj stranci po vijećniku iznosi 665,00 eura, a sredstva se doznačavaju političkim strankama na njihove žiroračune tromjesečno. Iz općinskog proračuna sredstva su doznačena na račun Stranke u srpnju i studenome 2023.

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu od 1.054,63 eura, što je 2,2 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na primljenu donaciju trgovačkog društva za financiranje redovne političke aktivnosti Stranke. Za primljeni dobrovoljni prilog (donaciju) Stranka je izdala potvrdu o primitku donacije i zaključila ugovor o donaciji u skladu s Pravilnikom o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19).

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 21.152,77 eura, što je 43.720,68 eura ili 67,4 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 18.274,23 eura ili 46,4 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u eurima

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	24.988,79	138,74	0,6
2.	Materijalni rashodi	38.241,82	17.497,88	45,8
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	18.987,32	0,00	-
2.2.	Drugi materijalni rashodi	19.254,50	17.497,88	90,9
3.	Rashodi amortizacije	456,57	806,75	176,7
4.	Financijski rashodi	522,66	1.550,81	296,7
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	663,61	0,00	-
6.	Drugi rashodi	0,00	1.158,59	-
	Ukupni rashodi	64.873,45	21.152,77	32,6
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	53.127,48	47.081,09	88,6
	Višak prihoda	0,00	25.928,32	-
	Manjak prihoda	11.745,97	0,00	-

Vrijednosno najznačajniji udjel imaju materijalni rashodi (u cijelosti drugi materijalni rashodi) u iznosu od 17.497,88 eura ili 82,7 % ukupnih rashoda. Svi drugi rashodi (rashodi za zaposlene, rashodi amortizacije, financijski rashodi i drugi rashodi) iznose 3.654,89 eura ili 17,3 % ukupnih rashoda.

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije smanjenje rashoda odnosi se na rashode za zaposlene, koji su manji za 24.850,05 eura ili 99,4 % (jer od 3. siječnja 2023. Stranka nema zaposlenih). Rashodi za promidžbu i informiranje te rashodi za donacije (pomoći) nisu ostvareni u 2023.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 138,74 eura, što je 0,7 % ukupnih rashoda. Odnose se na rashode za plaće za redovan rad u iznosu od 119,09 eura i doprinose na plaće u iznosu od 19,65 eura. Visina plaće određena je u netoiznosu odlukom Predsjednika Stranke, uz suglasnost Predsjedništva te ugovorom o radu. Doprinosi, porez i pritez obračunani su i plaćeni u skladu s propisima.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 17.497,88 eura. Odnose se na rashode za usluge u iznosu od 14.086,18 eura (vrijednosno značajnije su zakupnine i najamnine u iznosu od 11.814,96 eura te intelektualne i osobne usluge u iznosu od 1.691,00 euro), naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 3.038,61 euro (značajnije su naknade na temelju zaključenog ugovora o autorskom djelu u iznosu od 2.387,93 eura), rashode za materijal i energiju u iznosu od 223,24 eura te druge rashode u iznosu od 149,85 eura.

Rashodi za zakupnine i najamnine u iznosu od 11.814,96 eura u cijelosti se odnose na zakup uredskog prostora u kojem se obavlja djelatnost Stranke. Ostvareni su na temelju ugovora o zakupu poslovnog prostora zaključenog s Gradom Splitom u veljači 2021., s početkom zakupa od 8. prosinca 2020., na rok od pet godina (do 8. prosinca 2025.). Za poslovni prostor površine 169,56 m² ugovoreno je plaćanje zakupnine u mjesecnom iznosu od 5.935,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost (dalje u tekstu: PDV). Grad Split ispostavlja Stranci račune za mjesecnu zakupninu uvećanu za PDV (na temelju mišljenja Porezne uprave iz studenoga 2020. u vezi s obračunom i plaćanjem PDV-a na usluge zakupa koje pruža Grad) te mjesecna zakupnina iznosi 984,58 eura.

Rashodi za intelektualne i osobne usluge u iznosu od 1.691,00 euro odnose se na računovodstvene usluge (ostvarene na temelju ugovora s knjigovodstvenim servisom iz 2018. i dodatka ugovoru iz 2020.).

Rashodi za naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 2.387,93 eura odnose se na rashode na temelju ugovora o autorskom djelu zaključenog u lipnju 2022. s fizičkom osobom za usluge izrade vizualnog oblikovanja oglasnog materijala za izbornu promidžbu na prijevremenim lokalnim izborima za članove Gradskog vijeća Grada Splita. Naknada je ugovorena u iznosu od 2.981,39 eura (22.463,31 kn) bruto. Na temelju zaključenog ugovora, za navedene usluge izvršitelju je podmirena naknada u iznosu od 2.982,86 eura (u 2022. u iznosu od 594,93 eura, a u 2023. u iznosu od 2.387,93 eura). Porez na dohodak i pritez su obračunani u skladu s propisima.

- Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu od 806,75 eura, što je 3,8 % ukupnih rashoda. Odnose se na amortizaciju računalne i komunikacijske opreme, a obračun amortizacije obavljen je primjenom propisanih stopa.

- Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 1.550,81 euro, što je 7,3 % ukupnih rashoda. Odnose se na kamate za primljene kredite i zajmove u iznosu od 1.157,53 eura te bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 393,28 eura.

- Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu od 1.158,59 eura, što je 5,5 % ukupnih rashoda. Odnose se na rashode ostvarene na temelju Rješenja Državnog inspektorata iz veljače 2023. u iznosu od 642,05 eura (ovrha zbog neisplate plaće (za prosinac 2022.) zaposlenici Stranke do 31. siječnja 2023.) te novčanu kaznu u iznosu od 516,54 eura (na temelju pravomoćne presude Općinskog prekršajnog suda u Splitu iz ožujka 2023.).

- Višak/manjak prihoda

Višak prihoda za 2023. iznosi 25.928,32 eura. Preneseni manjak prihoda iz prethodnih godina (prema podacima iz poslovnih knjiga) iznosi 35.252,30 eura (iz prethodnih godina u iznosu od 23.506,33 eura te iz 2022. u iznosu od 11.745,97 eura); manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 9.323,98 eura. U Izvještaju o prihodima i rashodima (u stupcu Ostvareno u izvještajnom razdoblju) navedeni podaci o prenesenom manjku prihoda iz prethodnih godina te manjku prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju nisu iskazani.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2023., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 34.083,76 eura.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2023.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja 2023.	31. prosinca 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	1.478,94	672,21	45,5
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	1.478,94	672,21	45,5
2.	Financijska imovina	25.809,13	33.411,55	129,5
2.1.	Novac u banci i blagajni	3.351,78	10.953,02	326,8
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	3.213,48	3.214,56	100,0
2.3.	Potraživanja za prihode	19.243,87	19.243,97	100,0
	Ukupno imovina	27.288,07	34.083,76	124,9
3.	Obveze	62.540,31	43.407,74	69,4
3.1.	Obveze za rashode	50.713,65	40.871,68	80,6
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	11.826,66	2.536,06	21,4
4.	Vlastiti izvori	-35.252,24	-9.323,98	26,4
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	27.288,07	34.083,76	124,9

Ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora koncem 2023. veća je u odnosu na stanje iskazano početkom godine za 6.795,69 eura ili 24,9 %. Vrijednosno značajnije povećanje odnosi se na novac u banci za 7.601,24 eura ili 226,8 %, a smanjenje na obveze za kredite i zajmove za 9.290,60 eura ili 78,6 % (zbog povrata pozajmica pravnim osobama po ugovorima o kratkoročnoj pozajmici iz lipnja 2020., lipnja 2021. te srpnja 2022.).

Nefinancijska imovina u vrijednosti od 672,21 euro odnosi se na uredsku i komunikacijsku opremu.

Financijska imovina u iznosu od 33.411,55 eura odnosi se na potraživanja (za prihode i druga potraživanja) u iznosu od 22.458,53 eura te novac u banci i blagajni u iznosu od 10.953,02 eura (u poslovnoj banci u iznosu od 9.722,57 eura i blagajni u iznosu od 1.230,45 eura).

Potraživanja u iznosu od 22.458,53 eura odnose se na potraživanja za prihode u iznosu od 19.243,97 eura i druga potraživanja u iznosu od 3.214,56 eura (najznačajnija su potraživanja od Grada Splita za više plaćenu zakupninu poslovnog prostora u iznosu od 1.969,14 eura). Potraživanja za prihode odnose se na potraživanja od fizičke osobe za prodano službeno vozilo na temelju pravomoćne presude Općinskog suda u Splitu iz srpnja 2017. u iznosu od 15.528,57 eura, potraživanja od fizičke osobe za prodano drugo službeno vozilo u ožujku 2019. u iznosu od 3.702,49 eura te potraživanja od financijske imovine u iznosu od 12,91 euro. Prema obrazloženju odgovorne osobe, potraživanja u iznosu od 15.528,57 eura Stranka ne može naplatiti zbog blokiranih računa fizičke osobe, a za naplatu potraživanja u iznosu od 3.214,56 eura Stranka nije poduzimala mjere naplate. Koncem 2023. potraživanja su u cijelosti dospjela, a do vremena obavljanja revizije (srpanj 2024.) nisu naplaćena.

Obveze su koncem 2023. iskazane u iznosu od 43.407,74 eura. Odnose se na obveze za rashode u iznosu od 40.871,68 eura i obveze za kredite i zajmove u iznosu od 2.536,06 eura. Obveze za rashode odnose se na obveze za materijalne rashode (obveze prema dobavljačima) u iznosu od 37.337,08 eura te obveze za financijske rashode (za kamate za primljene kredite i zajmove od pravne osobe) u iznosu od 3.534,60 eura.

Početkom 2023. obveze za kredite i zajmove iznosile su 11.826,66 eura. Odnose se na obveze za primljeni zajam od jednog trgovačkog društva (na temelju ugovora iz lipnja 2020.) u iznosu od 3.981,68 eura, od fizičke osobe na temelju ugovora o pozajmici iz ožujka 2021. u iznosu od 2.536,06 eura te od drugog trgovačkog društva (na temelju ugovora iz lipnja 2021. i srpnja 2022.) u iznosu od 5.308,92 eura. U 2023. obveza za kamate drugom trgovačkom društvu obračunana je u iznosu od 1.157,52 eura te ukupne obveze za zajmove s kamatama iznose 12.984,18 eura. Do konca 2023. podmirena je obveza prema jednom trgovačkom društvu (na temelju ugovora iz lipnja 2021. i srpnja 2022.) s obračunanim kamatama u iznosu od 6.466,44 eura te drugom trgovačkom društvu (na temelju ugovora iz lipnja 2020.) u iznosu od 3.981,68 eura. Koncem 2023. obveze za kredite i zajmove iznose 2.536,06 eura, a odnose se na obvezu za primljeni zajam od fizičke osobe (na temelju ugovora o pozajmici iz ožujka 2021., za koju je povrat ugovoren bez plaćanja kamata u roku od šest mjeseci odnosno po pozivu zajmodavca).

Do vremena obavljanja revizije (srpanj 2024.) podmirene su obveze u iznosu od 3.590,38 eura (značajnije su za promidžbu i informiranje u iznosu od 3.090,38 eura) ili 8,3 % ukupnih obveza i u cijelosti se odnose na obveze prema dobavljačima.

Vlastiti izvori iskazani su u negativnom iznosu od 9.323,98 eura, a odnose se na manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju.

III. REVIZIJA ZA 2023.

Postupci revizije provedeni su od 3. srpnja do 13. studenoga 2024.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi finansijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i finansijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li finansijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu finansijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 – ispravak i 134/22).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja
4. Pravilnik o sustavu finansijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju finansijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15 i 134/22)
5. Statut
6. Godišnji program rada za 2023.
7. Finansijski plan za 2023.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u finansijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera na računima. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, finansijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori. Obavljeni su razgovori s članom Predsjedništva i osobom iz knjigovodstvenog servisa zaduženom za računovodstveno poslovanje Stranke te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima. Provjerena je provedba naloga i preporuka iz prošle revizije koja je obavljena za 2022.

Nalaz za 2023.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, finansijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2023. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje, računovodstveno poslovanje i finansijske izvještaje.

1. Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

1.1. Skupština je najviše tijelo Stranke. Prema odredbama članka 16. Statuta, redovna izborna skupština održava se svake pete godine, a izvanredna po potrebi. S obzirom na to da je posljednja redovna izborna Skupština održana u lipnju 2015., potrebno je održati redovnu izbornu Skupštinu u skladu s odredbama Statuta.

Nadalje, Predsjednik Stranke, članovi Skupštine i članovi Predsjedništva Stranke imenovani su 2015. na rok od pet godina te im je mandat istekao u 2020. Odredbama članka 26. Statuta, utvrđeno je, između ostalog, da se izbori u Stranci održavaju svakih pet godina za mandate Predsjednika, potpredsjednike Stranke i članove Predsjedništva te za izborne članove Skupštine.

Državni ured za reviziju nalaže sazvati redovnu izbornu Skupštinu te provesti izbore za Predsjednika i potpredsjednike Stranke, članove Predsjedništva i izborne članove Skupštine u skladu s odredbama Statuta.

Predsjedništvo, koje čine Predsjednik Stranke i dva potpredsjednika, izvršno je i upravno tijelo Stranke. Prema odredbama članka 20. Statuta, Predsjedništvo, između ostalog, prihvata finansijski plan i finansijske izvještaje te podnosi Skupštini izvješće o cijelokupnom radu Stranke. Statutom nije utvrđen rok za podnošenje navedenog izvješća Skupštini, kao ni oblik sastavljanja navedenog izvješća.

Prema zapisniku sa Skupštine održane u prosincu 2023., Predsjednik Stranke je usmenim putem podnio Skupštini izvješće o radu Stranke (analiza djelovanja Stranke u Gradu Splitu i Splitsko-dalmatinskoj županiji te stavovi u vezi s budućnosti Stranke u narednim godinama). U zapisniku nisu navedeni podaci o provedenim programima i aktivnostima te finansijskim pokazateljima poslovanja Stranke, a izvješće o radu Stranke nije sastavljeno u pisanim oblicima.

Državni ured za reviziju preporučuje Statutom utvrditi rokove u kojima Predsjedništvo Stranke podnosi Skupštini izvješće o radu Stranke te izvješće o radu Stranke sastavljati i dostavljati Skupštini u pisanim oblicima.

2. Planiranje

2.1. Finansijski plan i Godišnji program rada za 2023. doneseni su i usvojeni na sjednici Predsjedništva Stranke održanoj u prosincu 2022.

Financijskim planom za 2023. prihodi su planirani u iznosu od 74.768,00 eura, rashodi u iznosu od 39.427,00 euro (pojedine stavke rashoda iz financijskog plana pogrešno su zbrojene) te višak prihoda iznosi 35.341,00 euro. Planirano je pokriće manjka prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 35.252,00 eura te planirani višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 89,00 eura. Financijski plan sastoji se od plana prihoda i rashoda, planiranog rezultata poslovanja te obrazloženja financijskog plana (poveznica s godišnjim programom rada). Financijski plan za 2023. ne sadrži plan zaduživanja i otplata ni najviši iznos do kojega se neprofitna organizacija može jednokratno zadužiti, iako se Stranka u prethodnim godinama (2020., 2021. i 2022.) zadužila za financiranje troškova izborne promidžbe.

Odredbama članka 5., stavka 2. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i članka 12. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, propisano je da se financijski plan sastoji od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata i obrazloženja financijskog plana. Prema odredbama članka 14. navedenog Pravilnika, plan zaduživanja i otplata, između ostalog, mora sadržavati i najviši iznos do kojega se neprofitna organizacija može jednokratno kratkoročno zadužiti.

Državni ured za reviziju nalaže uz financijski plan sastavljati plan zaduživanja i otplata u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, prihodi su ostvareni u iznosu od 47.081,09 eura, što je 27.686,91 euro ili 37,0 % manje u odnosu na planirane. Rashodi su ostvareni u iznosu od 21.152,77 eura, što je 18.274,23 eura ili 46,4 % manje u odnosu na planirane. Vrijednosno najznačajnije odstupanje planiranih prihoda u odnosu na ostvarene odnosi se na prihode od dobrovoljnih prihoda (donacija) koji su ostvareni u iznosu od 1.054,63 eura, što je 24.945,37 eura ili 95,9 % manje u odnosu na planirane. Vrijednosno značajnija odstupanja planiranih rashoda u odnosu na ostvarene odnose se na materijalne rashode koji su ostvareni u iznosu od 17.497,88 eura, što je 20.743,12 eura ili 54,2 % manje od planiranih te financijske rashode koji su ostvareni u iznosu od 1.550,81 euro, što je 1.028,81 euro ili 197,1 % više od planiranih. Nadalje, ostvareni su rashodi amortizacije u iznosu od 806,75 eura, a nisu planirani financijskim planom.

S obzirom na to da su odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na planirane značajna, proizlazi da prihodi i rashodi nisu realno planirani te je trebalo donijeti izmjene financijskog plana.

Prema odredbama članka 5., stavka 4. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, izmjene i dopune financijskog plana provode se tijekom godine po postupku za donošenje financijskog plana. Odredbama članka 19. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, između ostalog, propisano je da se izmjene i dopune financijskog plana obvezno provode u slučaju značajnih odstupanja nastalih prihoda i rashoda u odnosu na planirane, a posebice u slučaju nastanka novih obveza za čije podmirenje sredstva nisu osigurana, odnosno smanjenja prihoda uz čije je ostvarenje vezano podmirenje već nastalih obveza.

Državni ured za reviziju nalaže u slučaju značajnih odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na planirane, donositi izmjene i dopune financijskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.

Godišnji program rada sadrži planirane aktivnosti za koje su utvrđena sredstva za njihovu provedbu u iznosu od 39.427,00 eura. Uz aktivnosti utvrđene godišnjim programom rada navedeni su planirani rashodi prema vrstama i izvorima financiranja potrebnim za njihovo provođenje. Stranka nije sastavila izvještaj o izvršenju godišnjeg programa rada.

Državni ured za reviziju preporučuje sastavljati izvještaj o izvršenju godišnjeg programa rada kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava.

3. Računovodstveno poslovanje

3.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati finansijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

- Evidentiranje/iskazivanje poslovnih događaja

U poslovnim knjigama i nadalje nisu evidentirana ni u finansijskim izvještajima iskazana potraživanja od Općine Marina za redovno godišnje financiranje Stranke za 2021. u visini utvrđenoj Odlukom o raspoređivanju sredstava proračuna Općine Marina za financiranje političkih stranaka i članova/ca Općinskog vijeća izabralih na kandidacijskim listama grupe birača (nezavisni vijećnici) od 28. svibnja do 31. prosinca 2021. (koju je donijelo Općinsko vijeće Općine Marina u srpnju 2021.). Zbog navedenog, potraživanja su manje evidentirana u poslovnim knjigama i iskazana u finansijskim izvještajima za 398,17 eura.

Prema odredbi članka 10. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija obvezna je u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a podaci se u poslovne knjige unose po nastanku poslovnog događaja, najkasnije u roku primjereno za sastavljanje finansijskih izvještaja. Prema odredbama članaka 16. i 22. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, finansijska imovina se, između ostalog, sastoji i od potraživanja za prihode poslovanja koja, sadrže potraživanja od kupaca, za članarine i članske doprinose, prihode po posebnim propisima, prihode od imovine te ostala nespomenuta potraživanja.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u finansijskim izvještajima iskazati potraživanja (od Općine Marina za redovno godišnje financiranje) u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Potraživanja (za prihode i druga potraživanja) su koncem 2023. iskazana u iznosu od 22.458,53 eura.

Vrijednosno značajnija se odnose na potraživanja od fizičke osobe za prodano službeno vozilo u iznosu od 15.528,57 eura i potraživanja od druge fizičke osobe za prodano drugo službeno vozilo u ožujku 2019. u iznosu od 3.702,49 eura. Općinski sud u Splitu je u srpnju 2017. donio presudu na temelju koje je fizička osoba za kupljeno službeno vozilo obvezna isplatiti Stranci 15.528,57 eura uvećano za zatezne kamate, a prema obrazloženju odgovorne osobe Stranka nije mogla naplatiti potraživanja zbog blokiranog računa dužnika. Za naplatu potraživanja za prodano drugo službeno vozilo u ožujku 2019. u iznosu od 3.702,49 eura, Stranka u 2023. nije poduzimala mjere naplate potraživanja. Pozornost valja posvetiti dospjelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara.

Državni ured za reviziju preporučuje pravodobno poduzimati sve raspoložive mjere naplate potraživanja za prodana službena vozila.

- Popis imovine i obveza

Zakonski predstavnik donio je u prosincu 2023. Odluku o obavljanju godišnjeg popisa imovine i obveza i osnivanju povjerenstva za popis. Odlukom je osnovano povjerenstvo za obavljanje popisa u sastavu tri člana te je određeno obavljanje popisa od 27. prosinca 2023. do 12. siječnja 2024. Po završetku popisa, povjerenstvo je sastavilo izvještaj o obavljenom popisu koji je predan zakonskom predstavniku na usvajanje. U siječnju 2024. zakonski predstavnik donio je Odluku o prihvaćanju izvješća o obavljenom popisu imovine i obveza.

Popis imovine i obveza za 2023. je obavljen. Popisom je obuhvaćena nefinansijska imovina, novac u banci i blagajni, potraživanja, obveze i vlastiti izvori. Po završetku popisa, imenovano povjerenstvo nije potpisalo popisne liste te nije vidljiv datum završetka obavljenog popisa imovine i obveza. Potraživanja u iznosu od 22.458,53 eura popisana su prema osnovnim računima glavne knjige, a nisu popisana pojedinačno prema iznosima potraživanja i pojedinačnim dužnicima. Obveze u iznosu od 43.407,74 eura popisane su prema osnovnim računima glavne knjige, a nisu popisane pojedinačno prema iznosima obveza i pojedinačnim vjerovnicima. Novac u blagajni u iznosu od 1.230,45 eura popisan je u ukupnom iznosu prema podacima iz glavne knjige te se ne može potvrditi je li novac u blagajni stvarno pobrojan.

Iz navedenog proizlazi da je popis imovine i obveza obavljen formalno (nije obavljen u skladu s propisima) zbog čega nije ostvarena osnovna svrha popisa, a to je utvrđivanje stvarnog stanja imovine i obveza te usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.

Odredbama članaka 19., 20. i 21. Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je, između ostalog, da je neprofitna organizacija dužna najmanje jednom i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Zakonski zastupnik određuje datum popisa, rokove obavljanja popisa i dostavljanja izvještaja s priloženim popisnim listama. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim izrazima u popisne liste. Nakon završetka popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga zakonskom zastupniku.

Zakonski zastupnik na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista te sukladno ovlastima koje proizlaze iz statuta ili drugih najviših općih akata neprofitne organizacije odlučuje o: nadoknađivanju utvrđenih manjkova, priznavanju i evidentiranju utvrđenih viškova, otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza, rashodovanju imovine te mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja i slično.

Državni ured za reviziju nalaže obavljati popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

4. Financijski izvještaji

- 4.1. Za 2023. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca te Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima i Bilješke uz Bilancu s prilozima (Godišnji program rada i Financijski plan za 2023. i 2024. te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom 2023.) i dostavljeni su u propisanom roku Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

U Izvještaju o prihodima i rashodima (u stupcu Ostvareno u izvještajnom razdoblju) nije iskazan preneseni manjak prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 35.252,30 eura (prema podacima iz poslovnih knjiga odnosi se na preneseni manjak prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 23.506,33 eura te iz 2022. u iznosu od 11.745,97 eura) ni manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu od 9.323,98 eura.

Odredbama članka 28. Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku finansijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije. Prema odredbama članka 6. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, Izvještaj o prihodima i rashodima sastavlja se na Obrascu PR-RAS-NPF, koji je sastavni dio navedenog Pravilnika te uz podatke o ostvarenim prihodima i rashodima, između ostalog, treba sadržavati i podatke o prenesenom manjku prihoda (AOP 152, odnosno račun 5222 iz računskog plana) te manjku prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju (AOP 155).

Državni ured za reviziju nalaže u Izvještaju o prihodima i rashodima iskazati podatke o prenesenom rezultatu poslovanja iz prethodnih godina u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, kako bi financijski izvještaji pružili objektivnu i realnu sliku finansijskog položaja i poslovanja Stranke u skladu s odredbama Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Bilješke uz finansijske izvještaje nisu potpune. Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima ne sadrže razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine, iako su prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni manje za 3.289,78 eura ili 75,7 %, a ukupni rashodi manje za 43.720,68 eura ili 67,4 % u odnosu na prethodnu godinu. Bilješke uz Bilancu ne sadrže pregled stanja i roka dospijeća primljenog zajma od fizičke osobe iz ožujka 2021., iako Stranka u Bilanci koncem 2023. ima iskazane obveze za kredite i zajmove u iznosu od 2.536,06 eura.

Prema odredbama članka 9. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, Bilješke su dopuna podataka uz finansijske izvještaje, mogu biti opisne, brojčane ili kombinirane, a označavaju se rednim brojevima s pozivom na AOP oznaku izvještaja na koju se odnose. Obvezne Bilješke uz Bilancu su: pregled ugovornih odnosa i slično koji, uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke, sporovi na sudu koji su u tijeku) te pregled stanja i rokova dospijeća dugoročnih i kratkoročnih kredita i zajmova te posebno robnih kredita i finansijskih najmova (*leasing*). U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima potrebno je navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

Državni ured za reviziju nalaže u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja prihoda i rashoda u odnosu na ostvarenje prethodne godine te u Bilješkama uz Bilancu navesti pregled stanja i rokova dospijeća primljenog zajma u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.

Stranka u Očitovanju navodi da prihvata sve točke Nalaza o obavljenoj finansijskoj reviziji Stranke za 2023.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je finansijsku reviziju Stranke za 2022., o čemu je sastavljeno Izvješće. O finansijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja. Revizijom za 2023. provjereno je je li Stranka postupila prema nalozima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi (N) i preporuke (P) iz prošlih revizija i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošlih revizija

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godine prošlih revizija	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
1.	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2020. 2021. 2022.	N	Održati redovnu izbornu Skupštinu te provesti izbore za Predsjednika i potpredsjednike Stranke, članove Predsjedništva te izborne članove Skupštine u skladu s odredbama Statuta.	30. lipnja 2024.	nije provedeno
2.		2020. 2021.	P	Statutom utvrditi rokove u kojima Predsjedništvo Stranke podnosi Skupštini izvješće o radu Stranke te izvješće o radu Stranke sastavljati i dostavljati Skupštini u pisanim obliku.	31. prosinca 2024.	u postupku provedbe
3.	Planiranje	2020. 2021. 2022.	N	Rashode planirati najmanje na razini skupine iz Računskog plana za nefinansijske organizacije, uz finansijski plan sastavljati plan zaduživanja i otplate, u obrazloženju finansijskog plana navesti obrazloženje programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi te planirati finansijski rezultat poslovanja koji Stranka očekuje ostvariti na 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se donosi finansijski plan u skladu s odredbama Zakona o finansiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima, Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu nefinansijskih organizacija i Pravilnika o sustavu finansijskog upravljanja i kontrole te izradi i izvršavanju finansijskih planova nefinansijskih organizacija.	31. prosinca 2024.	u postupku provedbe
4.		2019. 2020. 2021. 2022.	N	Donositi izmjene i dopune finansijskog plana u slučaju značajnih odstupanja u skladu s odredbama Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu nefinansijskih organizacija i Pravilnika o sustavu finansijskog upravljanja i kontrole te izradi i izvršavanju finansijskih planova nefinansijskih organizacija.	31. prosinca 2024.	u postupku provedbe

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godine prošlih revizija	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
1	2	3		4	5	6
5.		2019. 2020. 2021. 2022.	P	U godišnjem programu rada uz opis planiranih aktivnosti navesti planirane rashode za svaku aktivnost prema vrsti i izvorima financiranja te pratiti ostvarenje rashoda po aktivnostima utvrđenim godišnjim programom rada, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola finansijskih sredstava te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.	31. prosinca 2024.	u postupku provedbe
6.		2021. 2022.	P	Kod donošenja godišnjeg programa rada sredstva za provedbu planiranih aktivnosti uskladiti sa sredstvima utvrđenim finansijskim planom te uz donošenje izmjena finansijskog plana donositi i izmjene godišnjeg programa.	31. prosinca 2024.	u postupku provedbe
7.		2019. 2020. 2021. 2022.	N	U poslovnim knjigama evidentirati i u finansijskim izveštajima iskazati rashode, potraživanja i obveze u skladu s odredbama Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, a rashode za održavanje računalnih programa i naknade za prijevoz na posao i s posla evidentirati na odgovarajućim računima, u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	31. prosinca 2024.	u postupku provedbe
8.	Računovodstveno poslovanje	2022.	N	Pravodobno poduzimati sve raspoložive mjere naplate potraživanja za prodana službena vozila.	31. prosinca 2024.	u postupku provedbe
9.		2020. 2021. 2022.	N	Obavljati popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	31. prosinca 2024.	u postupku provedbe
10.		2021. 2022.	N	Financiranje troškova izborne promidžbe kandidata kojeg je Stranka predložila za gradonačelnika obavljati putem posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe tog kandidata u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu.	31. prosinca 2024.	u postupku provedbe

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godine prošlih revizija	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
1	2	3		4	5	6
11.		2021. 2022.	N	Financiranje troškova izborne promidžbe članova Gradskog vijeća obavljati putem posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu. Prihode i rashode za promidžbu i informiranje evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u finansijskim izvještajima u skladu s odredbama Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	31. prosinca 2024.	u postupku provedbe
12.	Finansijski izvještaji	2021. 2022.	N	U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine te u Bilješkama uz Bilancu navesti pregled stanja i rokova dospjeća primljenih pozajmica, u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.	31. prosinca 2024.	u postupku provedbe
13.	Prihodi	2022.	N	Donacije primljene nakon završetka izborne promidžbe vratiti donatoru najkasnije u roku od 15 dana od dana primitka odnosno uplatiti ih u državni proračun u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu.	31. prosinca 2024.	u postupku provedbe

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalogu Državnog ureda za reviziju koji nije proveden te nalozima i preporukama koji su u postupku provedbe.

1.2. Stranka prihvata status naloga i preporuka iz prošle revizije.